

handling og hjælp til befrielsesbevægelserne ville være mere tjenlige til at hidføre en løsning i det sydlige Afrika. FN burde derfor støtte disse bevægelser. Manifestet var i det væsentlige antikonialistisk og antiimperialistisk, hvorfor Sovjetunionen ville støtte det, uanset at det indeholdt et antal bestemmelser, som man ikke kunne tiltræde.

Den portugisiske repræsentant fremkom med et langt indlæg, hvori manifestets lighedsbegreber fuldt ud endosseredes som indeholdende en bekræftelse af portugisisk politik siden tidernes morgen. Han forstod iøvrigt ikke indblandingen af portugisisk Guinea i et manifest om det sydlige Afrika og mente, der måtte være tale enten om en misforståelse eller en misvisende titel. Når man imidlertid havde inddraget områder uden for det sydlige Afrika, forstod han heller ikke, hvorfor man undlod omtale af visse andre afrikanske områder, hvor situationen langt fra var normal. Manifestet erkendte selv, at problemerne i Angola, Mosambique og portugisisk Guinea ikke var af racistisk karakter. Vedrørende Portugals geografiske placering i Europa var der tale om en begrebsforvirring. Portugal omfattede som følge af en historisk proces også territorier uden for Europa. „Det er ikke geografi eller race, men historie, som skaber stater og nationer.“ Manifestet var baseret på manglende og forkerte oplysninger vedrørende de faktiske forhold, men den portugisiske regering kunne ikke bebrejdes herfor, idet indbydelser til FN's generalsekretær og til de

afrikanske regeringer om personligt at inspicere forholdene i de portugisiske områder ikke var blevet accepteret.

Manifestets opfordring til en fredelig overdragelse af magten til de lokale befolkninger indebar efter portugisisk opfattelse en prisgivelse af en overvældende majoritet til grupper og bevægelser, der gennem voldelige midler og med anvendelse af udenlandske, herunder sovjetiske, våben søgte at tilrive sig magten, og med hvem befolkningerne ikke ønskede at associere sig. Manifestet indeholdt allerede konklusionen på de fredelige drøftelser, hvortil det appellerede, og Portugals opgave ville derfor indskrænke sig til „at undertegne på den prikkede linie.“

Portugal ønskede imidlertid ikke på denne måde at overlade dets befolkning „til et hasardspil baseret på politiske eksperimenter.“ Den økonomiske udviklingstakt i de portugisiske områder lå forud for mange afrikanske lande, og befolkningerne ønskede ingen del i de forandringer, som manifestet stillede i udsigt, men søgte tværtimod portugisisk beskyttelse. Manifestet gik ind for majoritetsstyre, hvor Portugal gik ind for et ikke-racistisk samfund.

Fra dansk side havde man tidligere under samlingen udtalt sig om manifestet, dels i specialudvalget dels i 4. udvalg i forbindelse med behandlingen af henholdsvis apartheidspørgsmålet og spørgsmålet om de portugisiske kolonier. (jvf. kap. VII og X, samt bilag 7 og 17).

## VI. 1. udvalg: Politiske og sikkerhedsspørgsmål.

1. udvalg valgte Alhaji S. D. Kolo (Nigeria) til næstformand og Lloyd Barnett (Jamaica) til rapportør.

Plenarforsamlingen tildelte udvalget følgende dagsordenspunkter:

28. Internationalt samarbejde om fredelig udnyttelse af verdensrummet: Beretning fra udvalget vedrørende fredelig udnyttelse af verdensrummet.

29. Spørgsmålet om almindelig og fuldstændig nedrustning.

30. Den påtrængende nødvendighed af at standse nukleare og termionukleare forsøg. Beretning fra nedrustningsudvalgets konference.

31. Konferencen af ikke-nukleare stater:

a) Gennemførelse af konferencens resultater: Beretning fra generalsekretæren;

b) Oprettelse inden for rammerne af Den internationale Atomenergiorganisation af et internationalt service-